

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za etnologiju i antropologiju					akad. god.	2024./2025.				
Naziv kolegija	Fizička i forenzička antropologija					ECTS	3				
Naziv studija											
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski				
Godina studija	☐ 1.		☒ 2.		☐ 3.		☐ 4.	☐ 5.			
Semestar	☐ zimski ☒ ljetni		☐ I.		☐ II.		☐ III.	☒ IV.	☐ V.	☐ VI.	
Status kolegija	☐ obvezni kolegij		☒ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela			Nastavničke kompetencije	☐ DA ☒ NE		
Opterećenje	30	P	0	S	0	V	Mrežne stranice kolegija		☐ DA ☐ NE		
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave						Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		Hrvatski/engleski			
Početak nastave	/točan datum početka nastave/					Završetak nastave		/točan datum završetka nastave/			
Preduvjeti za upis											
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Mario Šlaus										
E-mail	marioslaus@gmail.com					Konzultacije					
Izvođač kolegija											
E-mail						Konzultacije					
Suradnici na kolegiju											
E-mail						Konzultacije					
Suradnici na kolegiju											
E-mail						Konzultacije					
Vrste izvođenja nastave	x predavanja		☐ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ obrazovanje na daljinu		☐ terenska nastava		
	☐ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad		☐ ostalo		
Ishodi učenja kolegija	Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti/ice će biti sposobni: <ul style="list-style-type: none"> - razlikovati između loše ušćuvaranih ljudskih i životinjskih ostataka, razlikovati između forenzičnih i arheoloških ostataka, te razlikovati antemortalne, postmortalne i perimortalne ozljede na kostima - odrediti spol i doživljenu starost na temelju morfoloških razlika u građi zdjelice, lubanje i dugih kostiju između muškaraca i žena, te kronoloških promjena na pubičnoj simfizi, aurikularnoj ploštini iliuma i sternalnih krajeva rebara Studenti/ice će, također, steći znanja i o morfološkim varijabilnostima u ljudskom kosturu i zubima te načinu na koji se										

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

	one mogu koristiti za osobnu identifikaciju u slučajevima kada DNK analize nisu moguće.				
Ishodi učenja na razini programa					
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar
	☐ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	/točno navesti uvjete za pristupanje ispitu, npr. položen kolokvij, održana prezentacija i sl./ /gdje je primjenjivo, navesti razlike za redovne i izvanredne studente/				
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova					
Opis kolegija	Studenti/ice će se kroz predavanja, seminare i vježbe upoznati s forenzičkom antropologijom, osteologijom i denticijom čovjeka. Naučit će raspoznavati spol i starost osobe, reindividualizirati pomiješane ljudske ostatke te razlikovati između anemortalnih i peri-mortalnih trauma. Također će naučiti razlikovati prostrijelne ozljede, ubodne rane i posjekotine na kostima.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod – što je forenzična antropologija? Koji su joj ciljevi? Koja je razlika između nje i bioarheologije te fizikalne antropologije? 2. Osnovi osteologije čovjeka – razlikovanje između ljudskih i životinjskih kostiju. Osteologija, zglobovi i mišićna hvatišta. 3. Analiza zuba – procjena dentalne dobi, spola i populacijske pripadnosti. 4. Prikupljanje i kompjuterska obrada osteoloških podataka – forenzična arheologija. Razlika između arheoloških i suvremenih ljudskih ostataka na temelju tafonomijskih karakteristika kostiju i stomatoloških intervencija na zubima. 5. Reindividualizacija slabo uščuvanih i pomiješanih ljudskih ostataka. 6. Određivanje spola I – morfološke razlike između muškaraca i žena. 7. Određivanje spola II – multivarijatno statističke analize dugih kostiju (femura i tibije). 8. Određivanje doživljene starosti I – Osifikacijski centri. Kronologija spajanja epifiza s dijafizama. Kronologija razvoja i nicanja zubiju. 9. Određivanje doživljene starosti II – promjene na zubima: istrošenost, razina alveolarne kosti, količina cementa na površini korijena, resorpcija korijena, sekundarni dentin, translucencija periapikalnog dentina, racemizacija i sklerozacija dentinskih kanalića. 10. Određivanje doživljene starosti III – Kronološke promjene na pubičnoj simfizi, aurikularnoj ploštini iliuma i sternalnim krajevima rebara 11. Osobna biologija I – Morfološke promjene nastale zbog habitualnih aktivnosti. Kongenitalne anomalije. Određivanje visine osobe 12. Osobna biologija II – patološke promjene na kostima i antemortalne kirurške intervencije. 13. Usporedba postmortalnih i antemortalnih podataka – Korištenje fotografija za utvrđivanje osobnog identiteta nepoznatih osoba. Upotreba rendgenskih snimaka pri utvrđivanju osobnog identiteta. Usporedba ante- i postmortalnih traumatskih i patoloških promjena te trabekularne strukture kostiju. 14. Analiza trauma – Izgled i morfolologija postmortalnih fraktura. Izgled i morfolologija anemortalnih i peri-mortalnih trauma. Prostrijelne ozljede, ubodne rane i posjekotine na kostima. Određivanje broja trauma i razlikovanje ulaznih od izlaznih prostrijelnih rana.				
Obvezna literatura	Šlaus, M., (2006) Bioarheologija. Demografija, zdravlje, traume i prehrana starohrvatskih populacija. Školska knjiga, Zagreb.				

	Šlaus, M.,(2021) Vrijedne kosti. Školska knjiga, Zagreb.					
Dodatna literatura	Brkić H i suradnici. Forenzična stomatologija. Zagreb: Školska knjiga, 2000. Šlaus, M (2004) Sudska antropologija (u Zečević i suradnici "Sudska medicina i deontologija"), Medicinska naklada, Zagreb, 190-209. Šlaus, M., Strinović, D., Pećina Šlaus, N., Brkić, H., Baličević, D., Petrovečki, V., Cicvara Pećina, T., (2007) Identification and analysis of human remains recovered from wells from the 1991 War in Croatia. Forensic Science International 171: 37-43.					
Mrežni izvori						
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☐ završni pismeni ispit		x završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit	
	☐ samo kolokvij/zadace	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	npr. 50% kolokvij, 50% završni ispit					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	/postotak/	% nedovoljan (1)				
		% dovoljan (2)				
		% dobar (3)				
		% vrlo dobar (4)				
		% izvrstan (5)				
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez					

	<p>mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>.</p> <p>U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/cama potrebni AAI računi. /izbrisati po potrebi/</p>
--	--